

France Šušteršič, Metod Di Batista in uredništvo Glasu podzemlja O PIPARJIH IN PUTICISTIH

Vedno pozorni France Šušteršič je v intervjuju Coxa, objavljenem na spletni strani Primoža Jakopina, našel za zavedno članstvo pomembno podrobnost, ki bi jo lahko oklicali za napako. V nadaljevanju povzemamo Francetovo pojasnilo in dodajamo Metodov podroben popis pripadnikov posamičnih ferajnovih struj.

France Šušteršič:

Piparski rov v Najdeni jami nima imena po planincih Piparjih, ki so ustanovili Slovensko planinsko društvo. Gre za dve čisto različni skupini. Planinski Piparji so bili eno generacijo pred Drenovci. Šele slednji so slovenskemu jamarstvu v okviru tedanjega Höhlenforschungsgesellschafta položili temelje našemu organiziranemu jamarstvu, nam pa tudi. Z jamami planinski Piparji pravzaprav nimajo opraviti nič,

razen če je kdo od njih kdaj zašel v Postojnsko jamo.

V času kopanja Radeščkove pasaže v Najdeni jami (zima 1962/63) sta v našem društvu med najmlajšimi člani (med njimi je bila večina današnjih veteranov) nastali dve neformalni skupini, Piparji in Puticisti. Nista si bili v sporu, morda bi lahko govorili o rahlem tekmovanju, a pravzaprav ne vem, v čem bi lahko tekmovali. Ustanovitelj in nesporni vodja Piparjev je bil Hanz (Janez Zrnc). Pri Puticistih tako jasne hierarhije ni bilo, čeprav je gonilo vsekakor bil Rado Radešček. Piparji so morda imeli nekoliko bolj jamarsko-pohodniške interese. Puticisti smo bili strogo pravoverni in nas je razen Lipertove jame in tega, kar je neposredno povezano z njo, komaj še kaj zanimalo. Ker si interesi vendarle niso bili v koliziji, je nekaj članov pripadalo obema

skupinama.

Poleti 1964 je bila odkrita današnja Putikova dvorana. Ker so odkritelji bili večinoma Puticisti, je najprej dobila ime Puticistična dvorana. Nestorji v društvu so se zbal, da končnica »-istična« zveni preveč politično in da bodo morda težave. Zato so predlagali preimenovanje v Putikova dvorana, ki pa ga nismo hoteli sprejeti. Šele po več letih jezikovne pravde je Putikova dvorana bolj ali manj prevladala, a popolna zmaga to še ni. Nekaj mesecev po odkritju P. dvorane smo obvladali današnjo Metodovo prečnico. Navzočim Piparjem smo začetkoma obljubili, da če bo zgoraj kaj, naj bo to »v tolažbo« za Puticistično dvorano Piparski rov. Kajpak se tisti hip nikomur ni niti sanjalo, da bo to največje enkratno odkritje v jami. A dogovora smo se držali – ime rova se je prijelo in drži še danes. Odkritje je bilo tako veliko in pomembno, da je – to se je sicer dogajalo bolj poredko – odmevalo v širši javnosti. Slabi poznavalci razmer so pritaknili svoje lončke in povezali naše odkritje s »planinskimi« Piparji. Trajalo je kar nekaj let, da je vsakomur postalo jasno, da gre za dve različni zadevi. Pravzaprav ne; do zamenjav očitno prihaja še danes.

Metod Di Batista:

Pa še moj prispevek k debati o Piparjih in Puticistih. V mojem dnevniku imam v *Zaključku leta 1963* med drugim tudi napisano:

To zadnje obdobje v tem letu je bilo v duhu iskanja Lippertove jame. Veliko smo delali v Najdeni jami itd. V tem času se

Foto: PRIMOŽ KRIVIC

Levo: Planinska jama. Piparja Hanz in Sulc. Nasprotna stran: na sliki so štirje Piparji: zgoraj drugi z leve Metod, spodaj drugi z leve Anton Požigalnik, tretji Sulc in skrajno desno Hanz.

je ustanovila v našem klubu tudi organizacija Puticistov. To je organizacija, ki ima glavni namen najti Lippertovo jamo, vzgajati resnično in čisto jamarjo ter utrditi bratske odnose med jamarji (kakšna jamarska poezija in kako pesniški tekst za 15-letnika!). Pod pretvezo boga Putika se vse to tudi izvaja (kako mistično!). Vodi jo Matjaž Puc. Organizacija je zelo množična (olala 19 članov!). Od mlajših članov kluba smo v njej skoraj vsi razen Hanza in Kranjca, ki se trdovratno držita piparije in je prišlo že do »verskih bojev« med Matjažem in Hanzom ...

V nadaljevanju sem naredil pregled, kdo je bil Pipar in kdo Puticist, s fotografijami posameznikov (nekaterimi).

Vse spodnje navedbe so dokazljive v mojem dnevniku, dobro spravljene in nanje ne vpliva »zgodovinski spomin« posameznikov!

Piparji:

Zrnec Janez - Hanz
Kranjc Tone
Rudolf Vesna

Piparja in Puticista:

Suwa Tone - Sulc in
Di Batista Metod - Todl

Foto: PRIMOŽ KRIVIC

Puticisti:

Pirnat Stane - Bingel
Puc Matjaž
Šušteršič France - Frenk
Krivic Primož - Šravštok
Modrijan Janez - Modrc
Radešček Rado
Ileršič Janez
Pirnat Jožko

Kunaver Jure
Košir Igor
Ravnikar Dušan
Marussig Miran
Sket Boris
Kunaver Janez
Peterlin Peter
Trenz Jure
Korenčan Zvone ■

Janez Modrijan 60 LET MED ČLANI DZRJL

Veteranom, zbranim v članski vasi, sem omenil, da imam ravno na dan našega druženja, 10. novembra 2023, po mojem dojetanju 60 (šestdeset) let svojega delovanja med člani DZRJS/JKLM/DZRJL. Na mail sem jim poslal zapis tega dogodka v Hanzovem dnevniku. Tedaj je prišla ideja, da ta zapis objavimo v nespremenjeni obliki z vsemi, tudi pravopisnimi, napakami ... Tak zapis naj bo vpogled v zgodovino obdobja med letoma 1962 in 1967, ko je ob menjavi generacij v Društvu nastajala skupina današnjih Veteranov.

Pred tem sem v letih od 1960 do tega opisanega dogodka obiskal več jam v družbi sošolcev, med katerimi je bil tudi Hanz.

Upam, da boste bralci lahko dobili uvid v naše takratne možnosti transporta, osebne in skupne opreme in prehrane. Naša »paleo« oprema je bila: kakšno staro kolo

brez prestav na tedaj seveda pretežno makadamskih cestah, lesene lestvice, konopljne vrvi, ročne karbidke in pri nekaterih tudi petrolejke, osebna ponošena obleka ... Čelade, pajaci in ostala oprema je bila bolj sen in je prišla med nas v naslednjih letih. Seveda v tem času nismo imeli doma niti hišnih telefonov in tako je vsa komunikacija potekala ob vsemogočih srečanjih, ki so nas dodatno povezovala. Tudi slikovnega materiala iz tega obdobja žal skoraj ni.

Ko gledam spisek udeležencev, ugotavljam, da smo bili vsi mladi in temu primerno drzni, razigrani in včasih tudi malo podivjani.

V društvo sem se uradno včlanil šele skoraj leto dni po tem dogodku. Seveda sem bil medtem že aktiven jamar našega društva. Zaradi raznih dogajanj je

disciplinska komisija s takratnim predsednikom Juretom Kunaverjem mene in še vsaj tri udeležence te prve akcije že pomladi 1964 metala iz društva. No, to je že druga zgodba.

Udeleženci te akcije smo bili:

Janez Zrnec - Hanz (17 let), Mišo Bricelj (17 let), Tone Kranjc - Požigalnik (16 let), Tone Suwa - Sulc (14 let), Primož Krivic - Kruklja (14 let) in Janez Modrijan - Modrc (18 let).

Razen mene so vsi že pokojni. Sulc in Kruklja sta se ponesrečila v jamah.

Prosim, ne primerjajte tega zapisa s sočnimi zapisi današnjih aktivnih jamarjev, na primer Špele. Danes so drugi časi, tudi starost jamarjev – udeležencev akcij je veliko večja. ■